

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **J. T.**, zastoupené JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2015, č. j. OAM-799/ZA-ZA02-P17-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2017, č. j. 2 Az 54/2015 - 43,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím ze dne 26. 11. 2015 neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl.

[2] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (stěžovatelka) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního („s. ř. s.“). Podle stěžovatelky se městský soud nezabýval všemi v žalobě předestřenými důvody k udělení mezinárodní ochrany, případně je zlehčoval. V důsledku probíhajícího vnitrostátního dlouhodobého ozbrojeného konfliktu je stěžovatelka ohrožena na životě. Celá řada obětí je z řad civilních osob, jsou mezi nimi i ženy ve věku 20 - 50 let, neboť jsou povolávány jako zdravotnický personál. Boj je navíc v rozporu se svědomím stěžovatelky, konkrétně s její vírou. V minulosti došlo k mnoha násilnostem, zejména v Mukačevě, a to v důsledku činnosti Právého sektoru. Tyto skutečnosti nevzal správní orgán v potaz a městský soud mu bez dalšího přisvědčil.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podle dostupných informací v současnosti dochází k demobilizaci branců, což podle prezidenta Ukrajiny představuje krok k profesionalizaci armády. Obava, že by ženy ve věku 20 - 50 let byly mobilizovány, je tudíž nedůvodná. Ve zbytku žalovaný setrval na své dosavadní argumentaci a navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost.

[4] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle zde citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[5] Stěžovatelka důvod zakládající přijatelnost kasační stížnosti výslovně neuvedla, přičemž ani kasační soud žádný takový důvod neshledal. K problematice odpírání výkonu vojenské služby, celkové bezpečnostní situaci na Ukrajině, jakož i nebezpečí ze strany Pravého sektoru, již existuje hojná judikatura. Situace, v níž se ocitla stěžovatelka, se od dříve posuzovaných věcí v žádných zásadních aspektech neliší.

[6] Nejvyšší správní soud v rámci své ustálené rozhodovací praxe vychází z premisy, že branná povinnost je sama o sobě zcela legitimní požadavkem státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 - 34). Již z tohoto důvodu nemůže odmítání nástupu vojenské služby samo o sobě představovat důvod pro udělení azylu, a to zejména není-li spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženským vyznáním. Současně se nejedná ani o takovou skutečnost, která by mohla představovat vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, a hrozba odvodu do armády spojená s povinností zapojit se do válečného konfliktu proto nepředstavuje ani důvod pro udělení doplňkové ochrany. Tyto závěry soud setrvalé zaujímá i ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině (viz např. v usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, či ze dne 25. 5. 2015, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32). Na těchto závěrech nic nemění ani subjektivní přesvědčení stěžovatelky, která namítá, že z důvodů výhrady svědomí odmítá bojovat. Lze proto uzavřít, že i kdyby stěžovatelce povolání do armády reálně hrozilo, nejedná se o skutečnost, která by sama o sobě svědčila pro udělení jakékoliv z forem mezinárodní ochrany.

[7] K otázce aktuální bezpečnostní situace na Ukrajině se Nejvyšší správní soud v obecné rovině vyjadřoval již mnohokrát. Lze odkázat například na usnesení ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 - 25, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, či ze dne 14. 5. 2015, č. j. 9 Azs 36/2015 - 36. V usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, pak uvedl: „(n)a Ukrajině (...) probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Nejedná se tedy o konflikt totální, jak se stěžovatelka domnívá.

[8] Nejvyšší správní soud dlouhodobě zaujímá stanovisko, že u nestátních subjektů, jakožto původců pronásledování, musí k podmínce samotného pronásledování přistoupit také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (v této věci lze odkázat například na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41 nebo na rozsudek ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68). K reálné možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů na Ukrajině vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, a dále v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36).

[9] V rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015 - 36, se Nejvyšší správní soud v rámci posouzení kasační stížnosti zabýval povahou organizace Právý sektor, zejména s ohledem na potírání nezákonné činnosti hnutí ze strany státního aparátu. V daném případě dospěl k závěru, že Právý sektor je nestátním subjektem, v otázce obrany před ním lze vyhledat pomoc u policejních složek a u prokuratury, případně u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Dále uvedl, že ukrajinská státní moc protiprávní jednání Právého sektoru nepodporuje. Jak soud v tehdy projednávaném případě uzavřel, ukrajinské státní orgány naopak aktivně potírají nezákonnou činnost tohoto hnutí.

[10] V rozsudku ze dne 17. 12. 2015 č. j. 5 Azs 158/2015 - 24, Nejvyšší správní soud uvedl, že bombové útoky v Mukačevu a Lvově z července 2015, za které je Právý sektor odpovědný, byly ojedinělým incidentem kriminální povahy mezi radikálními stoupenci organizace a vládními úřady. Státní orgány aktivně potírají extremistické projevy tohoto ultrapravicového radikálního hnutí a nelze se proto ztotožnit s tím, že by se proti výhrůžkám z jeho strany nedalo domoci ochrany u ukrajinských státních orgánů. Z okolností projednávaného případu ani ze stěžovatelových tvrzení nevyplývá, že by aktuální situace byla odlišná.

[11] Všechny stěžovatelkou namítané otázky již byly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to bezrozporně. Soud neshledal důvod pro judikurní odklon ani žádné zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a není tedy důvod pro její přijetí k věcnému projednání.

[12] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost stěžovatelů odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2017

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu